

Samouprava

GLASILO ŽUPANSKE ZVEZE V LJUBLJANI

LETO 1937 LJUBLJANA, V NOVEMBRU 1937 ŠTEV. 9

P. K. Zakrajšek:

Občina in naše izseljensko vprašanje.

Današnja doba nalaga občini vedno večje in težje naloge, kakršnih prej ni poznala. Ena izmed njenih novih sodobnih nalog je skrb za občane, ki so se izselili, zlasti za one, ki so se izselili ali na naš jug, ali na tuje izven državnih meja.

S tem, da je kdo zapustil svojo domačo občino, ni še pretrgal vseh zvez z njo. Predvsem ostane član občine tako dolgo, dokler si ne pridobi domovinske pravice v drugi občini ali državljanstva v drugi državi. Zvečine si pa naši izseljenci skušajo pridobiti tuje državljanstvo ne zato, ker mislijo za vedno ostati tam, temveč samo zaradi gmotnih koristi, katere jim daje, na primer da lažje dobe delo, da smejo imeti lastnino, si kupiti posestvo itd. V nekaterih državah namreč nedržavljan ne more biti lastnik nepremičnin. Kdor si je pa pridobil na primer ameriško državljanstvo in pride domov ter tu ostane več kot dve leti brez dovoljenja ameriške vlade, izgubi tam državljanstvo.

Poleg tega smatra naš državni zakon izseljenca za našega državljanca, pa naj ne vem koliko časa živi na tujem. Da, še več! Še njegovi otroci, četudi rojeni na tujem in jih tuje države smatrajo za svoje državljane, ostanejo po naših državnih postavah naši državljani. Dalje naše državne postave celo ne priznavajo tujega državljanstva, če si ga je tudi izseljenec pridobil na tujem, dokler s posebno prošnjo ne prosi našo državo za izbris iz državljanstva. Ta prošnja je pa zvezana s tolikimi težkočami, da je noben izseljenec ne vlaga in za izbris ne prosi. Zvečine tudi za to postavo ne vedo.

Tako so naši izseljenci v veliki večini, če tudi nekateri že državljani tujih držav, še vedno naši državljani in tako občani naših občin, kjer so doma. Občina ima do njih vse one dolžnosti, kakor do teh, ki so ostali doma.

So pa še druge vezi, ki vežejo izseljenca z domačo občino. Morda je pustil doma domačijo ali ima pravico do dediščine po sorodnikih, ali je pustil doma svoje sorodnike, svojo družino, katere član ostane še vedno in s katero ostane zvezan s tolikimi vezmi družinskega življenja, da ga smatrajo vedno za svojega člana. Potem so vojaške obveznosti.

Pa tudi od strani izseljenca samega z izselitvijo niso pretrgane vezi z domačo občino. Njegova ljubezen do rodne vasi in do domače hiše mu ostane tudi na tujem. Da, na tujem se mu še od leta do leta stopnjuje, in vedno bolj si želi domov. Saj še vsak »ptiček rad zleti, kjer se zvali«. Kri ni voda. Naj bo še tako dolgo na tujem in še tako daleč od svoje rodne vasi, nikdar je ne bo pozabil. Prišel jo bo gledat, če bo le mogel. Skoro vsak izseljenec si želi na stara leta domov, da bi tu umrl. Ko bi imeli izseljenci sredstva, bi jih veliko tudi res prišlo. Toda denarja ni in otroci ne puste. Veliko jih pa vendar pride.

Vse te vezi naših izseljencev s svojo rodno občino nalagajo tej dolžnosti, da se zanje zanima, za njih skrbi. Ne more in ne smelo bi biti našim občinam vseeno, kako versko in moralno uspevajo. Ti izseljenci se bodo vrnili domov; ali more biti občini vseeno, kakšni se bodo vrnili domov? Kakšni gmotno? Kot berači, da bodo padli na občino? Kakšni moralno? Da bodo kazili svoje soobčane in jih okuževali s strupom svoje okuženosti? Imamo naredbo, po kateri se vse spolno bolne ženske po našem jugu dajo najprej v bolnišnico, da se ozdravijo, potem pa se izženo v domačo občino. Vzemimo, da se nekaj takih nesrečnih rev vrne v kmečko občino; ali ne vidimo, kakšno prokletstvo postanejo lahko za moralno vse občine?

Ali nam more biti vseeno, s katerimi nauki jih tujina zastruplja? Ti izseljenci pišejo svojim sorodnikom sem domov, jim pošiljajo slabo časopisje iz tujine in jih zastrupljajo z brezbožnimi nauki in idejami. Imamo gorske vasi, kjer so se razširile čudne, neslovenske ideje. Čudimo se, od kod to zastrupljanje. Kar sledimo pismom naših izseljencev, ki pišejo domov! Kar čitajmo časopise, ki jih naročajo svojim domačim tu doma! Čim je naš preprost človek sam zastrupljen, je silno strupen, agresiven in delaven za razširjanje idej, s katerimi se je dal sam zastrupiti.

Ne more nam biti vseeno, kako naši izseljenci na tujem go spodarsko uspevajo, ker so to naš najdragocenejši »izvoz«. Saj so z večine šli, da si v tujini najdejo kruha ne samo zase, temveč tudi za svojce tu doma. Kako ogromne so vsote denarja, katere je Slovenija že dobila iz tujine od naših izseljencev! Po deset do dvajset milijonov dolarjev letno je dobivala naša država od naših izseljencev od leta 1919—1928. Od tega denarja sta najmanj dva milijona dolarjev, to je skoraj ena milijarda na leto slovenskega denarja. Koliko so poslali pred vojsko? Med vojsko smo komaj čakali v Ameriki konca vojske in varčevali, ker smo vedeli, da bo po vojski narod tu doma izčrpan, zberačen, uničen. Napolnili smo dva cela velika parnika s samimi zaboji z živili in oblekami za domovino. Koliko je pa prišlo denarja, pa sam Bog ve, tako da lahko rečemo: kaj bi bilo z beraško Slovenijo, ko bi ne bila imela izseljencev, zlasti kaj bi bilo z njo po vojski? Tako pa je tekel kakor velika reka mogočen vir denarnih podpor iz tujine sem v domovino neprestano vseh 50 let našega izseljenstva in plodil naše denarne zavode, trgovine, reševal naše grunte,

kmečke hiše itd. Pri nas je kriza nastala šele takrat, ko je kriza zadela našega izseljenca, to je leta 1928. Prej krize nismo poznali. In koliko so naši izseljenci nakupili našim cerkvam novih zvonov, orgel, našim gasilskim društvom novih domov, novih brizgalnic itd.!

In vse to so nam naši izseljenci dali kljub temu, da mi tu doma zanje niti z mezincem nismo ganili, zlasti kadar smo podpisovali denarne nakaznice, katere so nam pošiljali, plod svojih žuljev. Kaj bi bili izseljenci šele za domovino storili, ko bi jih domovina ne bila tako sramotno pozabila, to povem jaz, ki sem bil sam izseljenec 22 let.

Kdo se je doma zanje zmenil? Kdo vprašal, kako jim gre? Kaj bi mi lahko zanje storili? S čim jim pomagali? Da bi bili naši srečo, ostati verni in dobri Slovenci? Bili so pozabljeni, kakor bi ne bili naši. Poznali smo jih samo takrat, kadar smo jim pisali »dajte, dajte, dajte!« Zares, ako primerjamo naše delo za slovenske izseljence z delom drugih držav in narodov Evrope za svoje, mora nas biti tu doma sram, naši izseljenci pa morajo izgubiti vso ljubezen in spoštovanje do svoje domovine, tako brezsrčne in grde mačehe! Hudo smo grešili, zelo hudo, neodpustno in nepopravljivo!

Zadnja leta se je ustanovila Družba sv. Rafaela, ki že deset let dela, da bi sedaj ob enajsti uri popravila to napako, ta greh, in rešila, kar se rešiti da. Toda grenko in težko je to delo zato, ker ga tu doma nihče, ali tako malokdo razume in upošteva. Tako malokdo hoče pomagati! Vseh deset let smo pri Rafaelovi družbi veliko delali, veliko žrtvovali, pa ne da bi izseljencem pomagali, temveč predvsem zato, da bi narod tu doma privadili k spoznavanju važnosti tega dela, k zavesti svetih dolžnosti, katere imamo do svojih izseljencev, da bi tako pridobili najširše plasti naroda, da se pridružijo delu, da pomagajo in sodelujejo, pa do danes nismo še veliko dosegli. Niti tristo članov nima Družba sv. Rafaela. In ker nimamo med Slovenci nobene druge izseljenske organizacije, kaj se to pravi? To se pravi, da se v vsem slovenskem narodu, narodu poldruega milijona ljudi zanima za naše izseljence, katerih je pol milijona, samo reci in piši: niti tristo ljudi. Vsem drugim je popolnoma vseeno, kako se tem godi, pa če vsi propadejo, če nikogar ne bo več domov. Če bo bogat stric iz Amerike kdaj umrl in jim kaj zapustil, to bodo že še sprejeli. In s tem se bo vsa njih ljubezen do ene petine naroda končala!

Pri drugih narodih izseljenska društva pri narodu z lahkoto najdejo tal. Tam je ves narod, tam so vsi, prav vsi do zadnjega šolarčka v osnovni šoli za to delo. Vsi delajo, vsi žrtvujejo, vse pomaga! Tam je zato to delo lahko. Pri nas pa šele budimo narod k taki zavesti.

Da bi pritegnili k temu delu ves narod, smo ustanovili izseljensko zbornico. V njej želimo združiti tu doma vse naše izseljenske organizacije, ki so se po Sloveniji že ustanovile, ali se še bodo, z namenom, da skrbe za izseljence, vsa društva, ki hočejo po svojih izseljenskih odsekih pomagati pri tem delu, vse

naše župnije in vsa naša županstva. Poleg teh pa še vsa društva naših izseljencev po južnih delih naše države in po raznih delih in državah sveta. Vse to naj se združi v organizacijo, ki naj to delo začne vršiti širokopotezno, tako da bo vredno naroda, ki se zaveda samega sebe in ima voljo delati za svojo ohranitev. Vsa ta društva in vse te ustanove naj pomagajo delati, naj vsako leto žrtvujejo finančno, da se bo to delo moglo vršiti. Vsako leto naj vsaj enkrat ta zbornica zaseda in sicer poleti, ko bo mogoče dobiti iz tujine čim največ zastopnikov naših društev iz tujine, da bomo mi tu doma in izseljenci skupaj delali pri tem velikem narodnem delu.

Delo izseljenske zbornice se bo vršilo stalno, in sicer v odsekih. Ti odseki bodo imeli na čelu referente, ki si bodo dobili sodelavcev, tako da bo vsak odsek nekaka organizacija zase, ki bo opravljala poverjene ji posebne posle. Do sedaj so ustanovljeni ti-le odseki:

1. Propagandni odsek. Ta odsek bo skrbel za pridobivanje novih članov Rafaelove družbe in Izseljenske zbornice, za stalno poročanje o izseljenskih zadevah po našem časopisju, za ustanavljanje izseljenskih društev, krožkov in odsekov po župnijah, društvi in šolah in za predavanja po občinah o izseljenskem vprašanju.

2. Verski odsek, ki bo skrbel za ohranitev vere med izseljenci s tem, da bo pošiljal med nje stalno izseljenske duhovnike in odredil obiske naselbin po duhovnikih za Veliko noč, za misijone med njimi, skrbel za širjenje katoliškega časopisja in za verski pouk izseljenske mladine na tujem.

3. Kulturni odsek bo skrbel za ohranitev slovenskega jezika in narodnosti med njimi. Delal bo na to, da se med nje pošiljajo izseljenski učitelji, ki bodo učili našo izseljensko mladino slovenskega jezika, ustanavljali med njimi društva za slovensko petje, za igre, predavanja, knjižnice. Izdajal bo za te šole učne knjige, zbiral za njih knjižnice knjige. Prirejal bo skupne izlete izseljencev v domovino in obiske naših kulturnih in verskih delavcev v izseljenskih naselbinah. Izdajal bo list »Rafael« in knjige o izseljencih in za izseljence. Izdajal bo poročila iz domovine za naše izseljensko časopisje na tujem, da bodo izseljenci dobro poučeni o razmerah med nami tu doma.

4. Socialni odsek bo skrbel za varstvo in zaščito naših izseljencev, da ne bodo izkoriščani od delodajalcev, za delovne zaščitne pogodbe naše države z državami, v katerih naši izseljenci bivajo, za delavske rente (penzije), za ustanavljanje podpornih društev za bolezen in smrt med izseljenci, za izseljenske povratnike, ki prihajajo domov brez sredstev, ter za zaščito izseljenskih denarnih vlog po naših denarnih zavodih.

5. Odsek za diasporo, ki bo skrbel za Slovence po južnih pokrajinah naše države. Nepristano nas prosijo pomoči, da bi ohranili svojo vero in svoj jezik. Imamo tam na tisoče slo-

venskih deklet, ki si služijo kruh kot služkinje brez vsakega varstva in brez zaščite.

6. Odsek za notranjo kolonizacijo. Imamo med izseljenci veliko takih, ki so si prihranili nekaj denarja, pa bi radi tu doma kupili kako posestvo, da bi se tu naselili. Imamo že na stotine takih kolonistov po Srbiji. Doma pa imamo veliko kmetij naprodaj, zlasti ob mejah, za katere je treba pridobiti izseljence, da jih bodo kupili in prinesli svoj denar domov.

7. Odsek za statistiko in izseljenski muzej. Skušal bo zbrati natančen popis vseh izseljencev, vseh njih družtev, trgovin, župnij, njih časopisov in vse, kar vršijo naši izseljenci dobrega in častnega med raznimi narodi sveta, da bomo vedeli, kje so, kaj delajo, kako živijo. Ogromno je kulturno, socialno, versko, gospodarsko in politično delo, katero vrše naši izseljenci po raznih državah, med tujimi narodi za njih napredek. Mi tu doma moramo to vedeti, ker je to samo naša čast in naša korist. Ob raznih velikih zgodovinskih dogodkih svetovne politike nam to silno veliko koristi, ker se lahko na to sklicujemo. Vse to je posojilo našega naroda tujim državam in tujim narodom, za katero ima pravico tu doma zahtevati povračila ali vsaj obresti v obliki mednarodnih uslug in pomoči v prid našim narodnim in državnim interesom.

Iz tega je razvidno, kako ogromno delo bo imela naša izseljenska zbornica, pa tudi kako koristno bo to delo za izseljence, a še bolj za nas doma. Tudi to delo bo mogoče izvršiti samo s finančno pomočjo in s sodelovanjem vseh izseljencev in vsega naroda tu doma. Zlasti socialni odsek in odsek za notranjo kolonizacijo bo moral biti deležen sodelovanja vseh županov, da bo mogel svoje delo uspešno opraviti.

Družba sv. Rafaela se bo zato v kratkem obrnila na vsa županstva in jih povabila za pristop k izseljenski zbornici. Prepričana je, da ne bo župana, ki bi ne delal na to, da se tudi njegova občina pridruži zbornici kot članica, ki bo aktivno sodelovala. Veliko smo že zamudili. Toda rešimo vsaj sedaj, kar se še rešiti da! Začnimo že enkrat biti veliki, velikopotezni vsaj v svojem delu, če tudi smo majhni po številu. Tudi majhen človek lahko izvrši velika dela, če hoče, ter more biti velik v svoji volji, v svojem delu in v svojih zahtevah.

Narod smo, suveren narod, pravimo. Da smo res, pokažimo to v dejanju. Skrb za naše izseljence je naša mednarodna politika. Imamo svoje ljudi po vsem svetu, med raznimi narodi, zato moramo biti svetovni, veliki v tej naši narodni »mednarodni« politiki! Izseljenska zbornica je vsekako naše ožje narodno »zunanje ministrstvo«. Zato se dvignimo že enkrat iz sedanjega stanja malenkostnosti, premagajmo svoj, nam tako škodljivi občutek majhnosti in postanimo veliki! Veliki v svojih ciljih, veliki v svojih stremljenjih, veliki v svoji odločni volji za naš narodni obstanek, zato pa veliki v svojih žrtvah in svojem delu zase. Tudi najmanjši

narod je lahko v tem velik, žilav, krepak. Majhen narod s takimi lastnostmi bo pa gotovo užival spoštovanje, priznanje in upoštevanje vseh, tudi največjih narodov. Gg. župani imajo pa prav v tem odločilno vlogo. Bog daj, da bi jo razumeli!

Al. Jagodič:

Občinski računski zaključki po novem pravilniku.

Po § 105. zakona o glavni kontroli morajo predložiti občine vsako leto računski zaključek v odobritev krajevni kontroli pri dravski finančni direkciji v Ljubljani najdalje v roku treh mesecev po zaključku računskega leta. Ker preneha računsko leto 31. avgusta, morajo biti torej ti računi predloženi krajevni kontroli do zadnjega novembra.

Občine so dosedaj sestavljale letne proračune po navodilih za sestavljanje, opremljanje in predlaganje občinskih računov, ki so izšla v »Službenem listu« l. 1932. št. 23. Ta navodila so opremljena in dopolnjena s pravilnikom o finančnem poslovanju v občinah.

I.

Čl. 39. pravilnika predvideva nekatere nove tiskovine, ki so potrebne pri sestavi računskega zaključka. Te nove tiskovine so:

1. račun izdatkov in dohodkov občinskega proračuna;
2. račun izravnave občinske blagajne;
3. bilanca ali pregled stanja vrednosti občinske imovine (po inventarju) in občinskih dolgov;
4. pregled izplačil občinskih obveznosti po čl. 37. tega pravilnika.

Tiskovine je priredil ekonomat kraljevske banske uprave; za občine so obvezne.

K tiskovinam se dajejo naslednja pojasnila:

1. Račun dohodkov in izdatkov za občine in za ubožni sklad ima isti namen, kakor dosedANJI zaključni letni račun, to je namen pokazati, kako se je med proračunskim letom izvajal občinski proračun. Ob zaključku blagajniškega dnevnika na koncu računskega leta je prenesti končne zneske vseh pozicij iz razdelilnikov v račun dohodkov in izdatkov. Vsota vseh pozicij v razpredelku 4. računa (dejansko prejeta, dejansko izdana) se mora ujemati s skupnimi dohodki, odnosno izdatki blagajniških dnevnikov. Če nista obe vsoti enaki, je to dokaz, da je napaka ali v seštevanju blagajniških dnevnikov ali razdelilnikov, ali pa da posamezni zneski med letom niso pravilno preneseni v razdelilnike. Napako je treba poiskati in jo odpraviti.

Iz računa je nadalje razvidno, ali so prihajali dohodki v proračunani višini, katere pozicije je bilo treba med proračunskim letom prekoračiti in odkod se je dobilo kritje za prekoračene izdatke, kar se označi v razpredelku »pripomba«. Za vsako prekoračenje je priložiti odobritev po § 100. z. o.

V primeru, da je občina prejela vse proračunane dohodke, bo do konca računskega leta lahko izplačala vse izdatke po odobrenem proračunu. Letni računski prebitok bi se smel pojaviti samo takrat, če je dospelo v občinsko blagajno več dohodkov, nego je izkazoval proračun, odnosno če so bili doseženi prihranki. Opaža pa se, da občine prenašajo v naslednje leto znatne prebitke, niso pa izplačale vseh potrebščin, kakor bi jih bile morale po proračunu. Res je, da se dajo doseči prihranki, n. pr. pri cestah, potninah, pisarniških potrebščinah, podporah itd.; anuitete, šolski prispevki in druge obveznosti pa morajo biti plačane. Tu pomeni odlog izplačila samo obremenitev prihodnjega proračuna. Tako postopanje seveda ni pravilno. Dolžnost župana kot nakazovalca je, da postopa po § 29. pravilnika in da pred koncem računskega leta odredi vsa potrebna izplačila, kolikor dopuščajo denarna sredsiva.

Glede na trajanje proračunskega leta je treba razlikovati tri ločena dejanja: prvo je angažiranje izdatkov, ki se lahko opravi do 31. marca (to je podano, ko se ustvari za občino obveznost), drugo je dejanska naredba za izplačilo, ki se lahko izda do 31. julija, in tretje je dejansko izplačilo, ki se lahko opravi najkasneje do 31. avgusta.

Angažiranje proračunskega zneska pri naši občini ne pride toliko v poštev, ker je župan sam tisti, ki odloča, kaj se naj izplača in kaj še pride v izplačilo. Po večini so zneski angažirani že s tem, da so odobreni v proračunu. Posebej bi bilo treba angažirati kak znesek na primer pri dobavah ali pri večjih delih, ki do 31. marca še niso končana in ki bodo izvršena in plačana šele pozneje. Da bi se pa kredit, odobren v proračunu, ne porabil za druga redna dela, je dobro, da župan tak znesek še posebej angažira in ga prihrani za poznejše izplačilo. Poudariti pa je treba, da se angažiranje sme vršiti samo do 31. marca: po preteku proračunskega leta se ne smejo več angažirati izdatki in tudi ne otvarjati krediti.

2. Zadnja leta se je dogajalo, da občine niso prejele vseh proračunanih dohodkov in zato tudi niso mogle izvršiti vseh izplačil. Čl. 37. pravilnika določa, da se morajo vse obveznosti, ki jih ni bilo mogoče izplačati do konca računskega leta, morajo pa biti izplačane, popisati na posebni tiskovini, ki se imenuje spisek obveznosti iz prejšnjih let. V ta spisek se ne vpišejo zneski, ki so bili v proračunu sicer odobreni, ni pa bilo nujne potrebe za izplačilo; taki zneski tvorijo proračunske prihranke.

Vse obveznosti, vpisane v spisu, se izplačajo z odobritvijo občinskega odbora v časovnem redu nastanka iz ostvarjenih

presežkov po proračunu na osnovi § 93. zakona o občinah. Ta izdatek se izkaže v zaključnem računu naslednjega leta posebej. Če pa zaključni račun ne izkazuje kredita, se vse neplačane obveznosti vnesejo v naslednji proračun med izdatke ter poskrbi za njihovo kritje.

3. Račun izravnave občinske blagajne smemo primerjati z računom izgube in dobička v trgovskem prometu. Deli se na aktiva in pasiva. V tiskovini je na strani aktiv 7 točk, na strani pasiv pa 5. Imenovane so samo take postavke, ki so pri naših občinah običajne. Nekatere občine bodo za svoje razmere dostavile še druge postavke, za kar je v tiskovini več praznega prostora. Pri sestavi računa je skrbno paziti na to, da je tako pri aktivah kakor pri pasivah upoštevano prav vse denarno in vrednostno poslovanje v dotičnem računskem letu.

Ko so vknjižena vsa aktiva in vsa pasiva, se obe strani seštejeta. Če znašajo na primer aktiva Din 50.000.— in pasiva Din 40.000.—, se vpiše saldo Din 10.000.— na strani pasiv pod zadnjo točko: presežek dohodkov nad razhodki. Na ta način so aktiva in pasiva izravnana. Če pa nastopi obratni primer in znašajo aktiva Din 40.000.—, pasiva Din 50.000.—, se razlika Din 10.000.— vpiše na zadnji strani aktiv v zadnji točki: presežek izdatkov nad dohodki.

4. Bilanca stanja in vrednosti občinske imovine in dolgov je v tesni zvezi z računom izravnave občinske blagajne. Deli se na aktiva in pasiva. Pod tekočo št. 1. aktiv odnosno pasiv se vpiše saldo računa izravnave, in sicer če je račun aktiven, na stran aktiv, če je pasiven, na stran pasiv, torej ravno na nasprotno stran, nego je vpisan saldo v računu izravnave. Občine, ki imajo svoja podjetja, naprave in sklade, ter jih upravljajo po določilih IV. oddelka poslovnika (čl. 94 do 104.), morajo sestaviti za ta podjetja posebno bilanco in saldo te bilance prenesti pod tekočo št. 2 aktiv, ako je bilanca aktivna, na stran pasiv, ako je pasivna.

Pod tekočo št. 3. aktiv se vnese skupna vrednost vsega občinskega inventarja po inventarni knjigi, pod tekočo št. 3. pasiv pa skupni znesek vseh občinskih dolgov po stanju na dan sestave zaključka, čemer se priloži poseben izkaz dolgov.

Saldo aktiv in pasiv je končno stanje občinske imovine.

II.

Ko je blagajnik pripravil ves material za sestavo zaključnega računa, skliče župan v smislu § 102. zakona o občinah člane občinske uprave na sejo. V tej seji morajo člani občinske uprave pregledati vse blagajniške knjige in priloge, ugotoviti, ali se je blagajniško poslovanje vršilo po navodilih pravilnika, ter sestaviti zaključni račun.

Zaključni račun občine in ubožnega sklada, kakor ga je sestavila občinska uprava, se po § 102. zakona o občinah razgrne v občinski pisarni za dobo 8 dni na občni vpogled.

Razglas o razgrnitvi zaključnega računa je javno razglasiti na krajevno običajni način in nabiti na občinski deski po § 155. zakona o občinah.

V osemdnevni dobi razgrnitve računa imajo vsi občani in davkoplačevalci možnost vlagati ugovore proti računu; ugovore je kolkovati z 10 dinarskim državnim kolkom.

Po preteku osmih dni skliče župan sejo občinskega odbora, kateremu predloži računski zaključek z vsemi blagajniškimi knjigami in prilogami, hkrati z vloženimi ugovori v sklepanje. O vloženih ugovorih mora občinski odbor posebej razpravljati; sklep odbora se vnese v sejni zapisnik.

Po računski seji je računski spis takoj predložiti v odobritev krajevni kontroli. Dokler krajevna kontrola ne izda razrešnice, odgovarjata za vse formalne in materialne nepravilnosti računa župan in organ, ki je vršil blagajniško službo.

Ker krajevna kontrola zaradi obilice dela ne more vseh računov pregledati tekom enega leta, se občinam priporoča, da obdržijo prepis blagajniških dnevnikov in račun dohodkov in izdatkov doma. Obračunski spis, če je pravilno opremljen, mora obsegati vsega skupaj 28 prilog. Če se med računskim letom vodijo blagajniške knjige v redu in točno po danih navodilih, je sestava zaključnega računa lahka in prav nič zamotana stvar.

T. A., občinski tajnik:

Izpremembe domovinstva državnih in samoupravnih uslužbencev.

Po določilu drugega odstavka § 16. zakona o občinah odnosno § 12. zakona o mestnih občinah so državni in javni samoupravni uslužbenci člani občine, kjer imajo svoj stalni službeni sedež. Članstvo te občine pridobijo po sili zakona z dnem namestitve v državni ali samoupravni službi. Imajo pa ti uslužbenci pravico, da se v treh mesecih od dneva odločbe o izpremembi službenega sedeža izjavijo, da obdržijo članstvo prejšnje občine.

Zaradi članstva omenjenih oseb nastajajo med občinami dostikrat domovinski spori. Mnogokrat se namreč občina brani priznati članstvo osebi, ki je bila v njej nastanjena kot javni nameščenec, ker se skoraj noben primer namestitve ali premostitve, posebno glede državnih uslužbencev, občinam službeno ne priobči, tako da ji največkrat sploh ne postane znan.

Potrebno bi bilo, da bi vse državne in samoupravne ustanove javnopravnega značaja o vsaki namestitvi ali premostitvi svojih

uslužbencev, kateri pridobivajo članstvo občin po sili zgoraj cit. zakonitih določil, prizadete občine službeno obveščale, in sicer občino, katere član je bil javni uslužbenec pred namestitvijo odnosno premestitvijo, in občino, kamor je pristojen po njej. Iz istih razlogov in na isti način naj bi se občine obveščale o upokojitvi javnih uslužbencev. V praksi se tudi opaza, da veliki večini javnih nameščencev niti ni znana njihova pravica, ki jo navajata oba zgoraj cit. paragrafa v drugem odstavku, da si namreč lahko pridržijo staro članstvo, ako v roku treh mesecev izjavijo, da to želijo.

Z uvedbo predlaganega obveščanja bi se temu nepoznanju zakona odpomoglo na ta način, da bi občina, katere članstvo je dotični uslužbenec pridobil po sili zakona, uslužbenca obvestila o vpisu v svoj seznam članov, s pristavkom, da ima pravico se v roku treh mesecev izjaviti, da obdrži članstvo prejšnje občine.

Enako bi se to izkazalo kot nepogrešljivo v pogledu na določbe § 24. z. o. o., odnosno § 20. z. o. m. o., ter § 3. zakona o državljanstvu po katerih morajo občine voditi točen seznam svojih članov in prebivalcev. Brez tega pa tem predpisom občine nikakor ne morejo zadostiti.

Iz upravnega sodstva

Dr. Stefanović Emil, Prevalje:

Ali je nezakonski otrok matere inozemke, katere zakonski drug je optiral za Jugoslavijo, naš državljan?

Jakob V., sin nezakonske matere Marije V., avstrijske državljanke, ki se je bila po rojstvu nezakonskega sina Jakoba poročila z avstrijskim državljanom Bl., kateri je optiral za Jugoslavijo, ko je bil nezakonski sin njegove žene še mladoleten, je prosil pri občini Č., da se mu izda na podlagi opcijskega rešenja ministrstva za notranje posle, s katerim je postal mož njegove nezakonske matere jugoslovanski državljan, ter na podlagi krstnega in poročnega lista domovnica, iz katere bo razvidno, da ima občinsko članstvo v Č.

Občina Č. je to prošnjo Jakoba V. zavrnila, češ da ni naš državljan, kateremu mišljenju se je pridružilo tudi sresko načelstvo. Proti temu rešenju smo se pritožili na bansko upravo, ki je izpodbijano rešenje razveljavila in izrekla, da je Jakob V. naš državljan. Proti rešenju banske uprave pa je napravila občina Č. pritožbo na ministrstvo za notranje posle, ki je izpodbijano rešenje

banske uprave razveljavilo ter izreklo, da Jakob V. ni naš državljan.

Proti temu rešenju je Jakob V. vložil tožbo na državni svet, ki je pod Br. 7055/57 z dne 23. marca 1957 tožbi ugodil in izpodbijano rešenje ministrstva za notranje posle kot protizakonito razveljavil. V razlogih navaja državni svet med drugim:

Senžermenska mirovna pogodba z Avstrijo z dne 10. septembra 1919 v delu, ki obravnava opcije, ne govori ničesar o tem, da bi morala poročena žena samostojno optirati. V čl. 78., odst. 2. pogodbe se celo predvideva, da opcija moža pritegne opcijo žene in opcija staršev vsebuje opcijo njihovih otrok izpod 18 let. Prednje je potrjeno v čl. 82., ki izrecno predvideva, da ima poročena žena isti položaj kot njen mož, a otroci izpod 18 let isti položaj kot njihovi starši. Z ozirom na to ustvari opcija moža tako pravno situacijo za ženo, kakor da bi bila sama optirala.

Isto situacijo ustvari za otroke izpod 18 let opcija njihovih staršev.

Uporabljajoč te predpise v konkretnem primeru tožitelja, se sklepa, da je tožitelj kot mladoleten (rojen leta 1911) potom opcije svoje nezakonske matere pridobil državljanstvo v trenutku, ko je ona postala državljanica kraljevine, ker »opcija roditeljev vsebuje opcijo njihovih otrok izpod 18 let«.

Po vsem tem zakon o državljanstvu ne pride v poštev, ker je v času, ko je isti stopil v veljavo, to je 1. novembra 1928 (§ 8., 30. in 42.) tožilec že bil naš državljan.

Razen tega je Jakob V. postal državljan tudi ne oziraje se na navedeno, ker se iz predmetnega akta ugotavlja, da se je nezakonska mati tožilca V., Marija, poročila s Francetom Bl. leta 1915 in je bil slednji z rešenjem notranjega ministrstva U. br. 15966 z dne 6. julija 1921 sprejet v državljanstvo kraljevine SHS. V prošnji za državljanstvo, katero je vložil Bl. dne 17. maja 1921, je navajal, da prosi tudi za državljanstvo »nezakonskega sina Jakoba, ki je sedaj po materi pristojen v Globasnico«. Oddelek za Slovenijo notranjega ministrstva je pod Sl. br. 6257/21 dostavilo omenjeno prošnjo Bl.-ja obenem s podatki upravnemu oddelku istega ministrstva. Med ostalim je v teh podatkih navedeno v rubriki »imena otrok«: Jakob 1911. Na temelju prošnje in teh podatkov, založenih v upravnem oddelku pod št. U. br. 15966 z dne 27. julija 1921, je bilo izdano rešenje pod isto številko dne 6. julija 1921, s katerim se priznava, da je Franc Bl. državljan kraljevine SHS z družino s pristojnostjo v Č.

S to pravomočno odločbo notranjega ministrstva je torej postal Jakob V. državljan kraljevine dne 6. julija 1921.

Ker se z izpodbijanim rešenjem odreka tožitelju državljanstvo kraljevine, je rešenje nezakonito in se kot tako uniči po čl. 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Nabiranje podpisov; veljavnost naredbe z dne 26. maja 1953,
»Službeni list« št. 290/45.

K. A. je bil s kazensko razsodbo sreskega načelstva v K. obsojen po § 7. naredbe o nabiranju prostovoljnih prispevkov, darov, milodarov, podpisov itd. od 26. maja 1953, Sl. l. št. 290/45, na globo 200 din, oziroma ob neplačilu globe na 4 dni zapora zaradi prekrška po § 5. iste naredbe, storjenega s tem, da je brez oblastvenega dovoljenja nabiral podpise od občanov, zlasti onih z volilno pravico, kot protest zoper svoj odpust kot vršilca dolžnosti poslovodje občine.

Njegovo pritožbo zoper to razsodbo je kraljevska banska uprava v Ljubljani zavrnila, proti tej odločbi pa je vložil K. A. v zakonitem roku tožbo na upravno sodišče.

Upravno sodišče je tožbi ugodilo in izpodbijano kazensko odločbo sreskega načelstva z razsodbo z dne 2/3 1957 opr. št. A 274/9 razveljavilo, in sicer iz naslednjih razlogov:

Tožitelj izpodbija, kakor je iz njegovih izjav razvidno, zakonitost odločbe kraljevske banske uprave. Glede na to je naloga upravnega sodišča pred vsem preiskati, ali je naredba bana od 26. maja 1953, Sl. l. št. 390/45, kolikor urejuje nabiranje podpisov, sploh zakonita.

Po § 5. te naredbe je dovoljenje za zbiranje potrebno tudi za zbiranje podpisov v posebne namene. Taka dovoljenja se ne smejo izdajati, kadar naj nabiranje podpisov izrečno ali prikrito služi namenom, kaznivim po obstoječih predpisih, ali kadar bi zbiranje moglo ogroziti javni red, mir in varnost, narodno gospodarstvo in moralo.

Ta naredba je pa protiusstavna in zato nezakonita, kolikor predpisuje dovoljenje tudi za zbiranje podpisov za prošnje državljanov na oblastva. Po čl. 14. ustave imajo državljani pravico prošnje. Prošnjo sme podpisati eden ali več državljanov, kakor tudi vse pravne osebe. Prošnjo se smejo vlagati pri vseh oblastvih brez razlike. Ta pravica bi bila pa za državljana brez pomena, če bi se ne smeli nabirati podpisi, da hočejo tako prošnjo vložiti. Saj je za vložitev take prošnje po več osebah vsekakor potrebno, da se zberejo prej podpisi, da se naj taka prošnja vloži. Ta pravica se torej državljanom ne more odvzeti. Obsodba tožnika, ki je bil obsojen, ker je zbiral podpise za tako prošnjo brez oblastvenega dovoljenja, je torej nezakonita.

S tem pa seveda ni rečeno, da bi v primerih, v katerih bi zbiranje takih podpisov ogrozilo javni mir, varnost in red, varnost prometa, zdravje ljudi in javno moralo, oblastva obče uprave ne mogla izdajati primernih odredb, da se tako ogrožanje prepreči. Seveda se pa morajo držati take odredbe v takih mejah, v kakršnih so najneobhodnejše potrebne za preprečenje takega ogrožanja navedenih pravnih dobrin, in ne smejo segati nikdar tako daleč, da bi se s tem vzela ali vsaj za daljšo dobo bistveno omejila pravica, ki državljanom po zakonu pristaja.

Oblastva pa morajo postopati zoper zbiralca podpisov tudi takrat, če se zbiranje samo vrši na prepovedan in kazniv način.

Oblastvo ima torej zadosti možnosti, da drži zbiranje podpisov v dopustnih mejah.

Nikakor pa ni mogoče za zbiranje podpisov za prošnjo na oblastva predpisati predhodno dovoljenje oblastva. Tožbi se je zato moralo ugoditi.

Poračunajte naročnino na „Samoupravo“ vsaj do konca decembra! List je popolnoma navezan na dohodke iz naročnine.

Uprašanja in odgovori

34. Rok za uveljavljanje pridobljenega domovinstva.

Ali more zahtevati bivša pristojna občina po preteku 2 let od časa, ko je nekdo že 10 let bival v drugi občini, da se vpiše v domovinsko matico te slednje občine?

Obč. K.

Odgovor: Stari avstr. zakon iz l. 1896 (§ 4.) je poznal rok 5 let, v katerem le je mogla bivša domovna občina zahtevati sprejem v članstvo tiste občine, v kateri je oseba pridobila pravico do sprejema. Ta določba pa je ukinjena s § 17. zak. o občinah, ker oseba z izpolnjenimi pogoji tega paragrafa po desetletnem bivanju ne pridobi le pravice do članstva, ampak članstvo samo (avtomatično). Rok, kdaj bivša občina uveljavi svoj zahtevek na vpis v drugo občino, je zato nevažen in ga zakon tudi ne pozna. — Pripominja se pa, da ministrstvo zahteva v svojih razpisih, da se pravica na vpis uveljavi neposredno po 10 letnem bivanju. Vendar je pravilnost tega stališča zelo dvomljiva in dosedaj še ni o tem niti upravne, niti upravno-sodne prakse; zdi se pa, da bodo upravna sodišča zavzela stališče, kot je v prvem odstavku navedeno, ker je to bolj logično in ker tudi novi zakon o občinah ne pozna takega roka.

35. Pravni učinek vpisa v domovinsko matico.

Ali je član občine bivši tajnik, ki je sebe in svoje starše vpisal v domovinske matice? Starši so izpolnili pogoje § 17. zak. o občinah, dočim je bil sin, bivši občinski tajnik, takrat že polnoleten.

Obč. K.

Odgovor: Vpis v domovinsko matico ni konstitutivnega značaja, to je, zaradi samega vpisa ni še zadobil biv. občinski tajnik članstva v občini. Njegovi starši so z uveljavitvijo zakona o občinah (15. junija 1933) dobili sicer članstvo, vendar jim sin ni sledil, ker je bil takrat že okoli 23 let star. Sin bi samostojno pridobil članstvo le, če bi bil po doseženju polnoletnosti sam že 10 let v občini, česar pa v tem primeru ni bilo. — Drugo je pa vprašanje, ali si ni bil pridobil sin kot samoupravni uradnik (občinski tajnik) članstva občine v smislu § 16/2 zakona o občinah? Ako je bil pri občini stalno (statutarno) nastavljen kot tajnik, je postal član; ako pa je bil nameščen pogodbeno ali kot dnevničar ali slično, pa ni postal občinski član.

36. Blagajniško poslovanje; nakazilo izplačil po čekovnem uradu.

Ali izpisek poštne hranilnice in čekovnega urada nadomešča pobotnico kot računsko prilogo, ali mora biti v vsakem primeru, kadar se nakazuje občinski denar potom čekovne nakaznice, priložena blagajniškim knjigam tudi posebna pobotnica? — A. A.

Odgovor: Po pravilniku o finančnem poslovanju v občinah sme blagajnik izvršiti izplačilo le na podlagi od predsednika podpisanega pismenega nakazila. Na plačilnem nalogu mora predsednik označiti tudi način, kako naj se izvrši izplačilo, ali v gotovini, ali pa po čekovnem uradu. V primeru, da predsednik odloči, da se naj izvrši izplačilo po čekovnem uradu, mora blagajnik izpolniti predpisano ček. nakaznico, ki jo podpišeta predsednik in blagajnik s podpis, kakor sta jih bila javila čekovnemu uradu. Pred izpolnitvijo čekovne nakaznice naj blagajnik odtegne vse predpisane odtegljaje in na nakaznici je vpisati čisto izplačilo.

Po čekovnih nakaznicah nakazani zneski pa se ne vpišejo takoj v blagajniške knjige, temveč je z vpisom počakati dotlej, da pošlje poštna hranilnica občini čekovni izpisek. Šele na podlagi tega izpiska je izvršiti vpise v vseh blagajniških knjigah. V opombi blagajniškega dnevnika je navesti besede: »Ph. št. ček, izpiska...«, v čekovnem izpisku samem pa številko blagajniškega

dnevnika, pod katero je dotični znesek vpisan. Ker je stranka potrdila prejem nakazanega zneska na pošti, ji ni treba prejema potrditi še enkrat na občini in zadostuje čekovni izpisek kot potrdilo za prejem denarja. Morajo pa biti na plačilnem nalogu, odnosno na pobotnici, ki služi kot priloga blagajniškega dnevnika, nalepljeni kolki, ki so se nabavili z odtegljajem. Če je bilo treba plačati uslužbenski davek ali davek na poslovni promet, je tudi te zneske odtegniti, odtegljaje pa je vpisati v depozitni dnevnik in to šele takrat, ko se vpiše nakazilo v blagajniški dnevnik.

37. Občinske politve; reklamacijski odbor.

V naši občini rešuje reklamacije za vpis ali za izbris iz volilnega imenika reklamacijski odbor, ki sestoji iz mene kot župana in dveh občinskih odborikov, ki pa sta oba člana občinske uprave. Tak odbor smo imeli že od nekdaj in tudi odgovarja predpisom zakona o volilnih imenikih. Slišim pa, da pri drugih občinah posluje v teh stvareh vsa občinska uprava. — Prosim za pojasnilo, kdo ima prav, mi ali drugi? Ker sta dva člana naše občinske uprave zelo oddaljena od občinske pisarne in so reklamacijske zadeve vse zelo nujne, ne bi rad skliceval vso občinsko upravo. — J. M. v P.

Odgovor: Prav poslujejo samo občine, ki rešujejo reklamacijske zadeve v seji občinske uprave. Reklamacijskih odborov namreč, kakor smo jih imeli prej in kakor jih predpisuje v § 21. tudi zakon o volilnih imenikih iz leta 1931, ni več. Odkar je v veljavi zakon o občinah, je stopila na njih mesto občinska uprava. Pred tem zakonom so poslovali z zakonom o volilnih imenikih predvideni reklamacijski odbori le v onih delih države, kjer ni bilo »opštinskih sudov«, med drugimi torej tudi v vseh občinah dravske banovine. Čim pa je stopil v veljavo zakon o občinah (l. 1935), smo dobili tudi mi »opštinske sudove«, in sicer v za nas novi instituciji »občinske uprave«, ki je v srbskem delu države stopila na mesto »opštinskih sudov«. Tako je potreba po posebnih odborih za reševanje volilnih reklamacij odpadla. — Najbrž imate še staro izdajo zakona o volilnih imenikih; kajti v novi je izpremenjeno stanje že upoštevano. — Ker zakon o občinah ne predvideva nobenih vmesnih organov med županom in občinsko upravo, župan sam pa za reševanje reklamacij ni pristojen, sme v reklamacijskih stvareh odločati le (vsa) o b č i n s k a u p r a v a.

38. Občinske politve; upoštevanje prekomasiranih novih delov občine pri sestavi kandidatne liste.

Z zadnjo komasacijo je dobila naša občina nekaj vasi in zaseljkov iz dveh sosednjih občin. Četudi občinske politve še niso razpisane, pripravljajo nekateri občani že kandidatno listo. Pri tem pa so nastale nejasnosti, kakšni predpisi veljajo glede upoštevanja novopriključenih delov, ki zahtevajo zase močnejše zastopstvo v novem občinskem odboru, nego jim ga »stari« občani hočejo dati. — Prosim pojasnila. — Obč. L.

Odgovor: Kako morajo biti poedini kraji ali krajevni deli v občinskem odboru zastopani, o tem nimamo danes nobenih predpisov. Prvotna uredba banskega sveta o sestavi kandidatnih list iz l. 1933 je pač predpisovala, da mora v komasiranih novih občinah vsaka bivša občina dobiti v občinskem odboru vsaj po enega zastopnika, in to v prvih dveh tretjinah odborniških mest. Tak predpis je bil takrat potreben zaradi pravkar izvršene obsežne komasacije malih občin. V novelirani uredbi iz l. 1935 je pa omenjeni predpis že izpuščen, tako da je danes sestava kandidatnih list v tem pogledu popolnoma svobodna. Samo po sebi umevno pa je, da mora vsaka skupina, ki sestavlja kandidatno listo, gledati na to, da bodo v občinskem odboru vsi deli občine čim enakomernejše zastopani. — Pripominjamo, da odloča o pravilni sestavi kandidatne liste le sodišče in da se kandidatna lista, čim je bila sodišču predana, ne more več izpreminjati.

39. Prekoračenje proračunskih kreditov; odgovornost župana.

Prejšnji župan je bil brez pristojne odobritve prekoračil nekatere proračunske postavke. Novi občinski odbor ni hotel teh prekoračenj naknadno

odobriti, četudi sem jaz to predlagal. — Kako naj se sedaj uveljavi materialna odgovornost župana za samovoljno prekoračenje kreditov, ali pri sodišču ali pri upravnem oblastvu? Krajevna kontrola nam je zaključne račune vrnila s pristavkom, da naj postopamo po § 102. zakona o občinah. Kakšen je postopek po tem členu in kaj pomenijo besede na koncu člena: »in morebitnih povračilih«?

Odgovor: Občinski odbor more prekoračenje kreditov naknadno odobriti. Z odobritvijo je izrekel, da se s prekoračenjem strinja in da občina župana (nakazovalca, event. tudi računodajnika) ne bo preganjala. Če pa je občinski odbor to odobritev odklonil, bodisi na ugovor, ki ga je bil vložil kak občan o priliki javne razgrnitve zaključnega računa, bodisi da ni hotel ugoditi zadevni prošnji osebe, ki je za prekoračenje odgovorna, je občina s tem izrekla, da se s prekoračenjem ne strinja in da hoče odgovornost uveljaviti, to je, zahtevati povrnitev povzročene ji škode (preveč izplačanega zneska). Slednje je v sklepu posebej in z navedbo vseh podrobnosti označiti. — Ta odborovi sklep seveda še ni izvršljiv. O sklepu je treba dotičnika obvestiti z odločbo, proti kateri ima pravico pritožbe na eno višje upravno oblastvo (sresko načelstvo). Šele z odločbo tega je sklep postal pravnomočen in zadeva v redni upravni poti rešena. — Ta sklep pa se ne more eksekvirati v upravno izvršbo, temveč tvori le osnovo za računski proces, ki se vodi pred krajevno odnosno glavno kontrolo, ki je z novelo zakona o glavni kontroli z dne 17. oktobra 1950 (§§ 1. in 17.—26.) postavljena tudi občini za vrhovno računsko sodišče. — Zadevo odstopite torej, potem ko ste izpeljali omenjeni upravni postopek do pravnomočnosti odborovega sklepa, krajevni kontroli v nadaljnje pristojno poslovanje. — Sodno se morejo prekoračenja preganjati le v primerih, kjer gre za defraudacije ali slična zlonamerna dejanja, storjena iz koristoljubja.

Odškodnina za transfuzijo krvi.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu je za splošno bolnišnico v Ljubljani odobrilo cenik, po katerem se bodo odslej zaračunavale poleg običajnih oskrbnih stroškov tudi pristojbine za kri, ki jo bodo zdravniki med zdravljenjem ordinirali posameznim bolnikom.

Oproščeni so teh pristojbin vsi državni, samoupravni in bano-vinski uslužbenci ter siromašni državljani.

Zasebnikom z lastnim imetjem se bodo zaračunavale pristojbine po višini predpisanega jim letnega davka, upoštevajoč tudi dejstvo, kolikokrat je bila dotičnemu bolniku oddana kri v teku iste bolezni.

Uprava obče drž. bolnišnice v Ljubljani.

Občinski uslužbenec

V »Samoupravi« se bodo začela objavljati imena vseh občinskih uslužbencev, zaporedoma po okrajih. Zato naj vsak tajnik zbere podatke uslužbencev v svoji občini in podatke dostavi v Tržič. Kdor podatkov ne bo poslal, se ime ne bo moglo objaviti. Objava imen je važna, da dobe na ta način vse občine, pa tudi vsi občinski uslužbenci pregled, kdo sploh služi na občini. Danes se zaenkrat objavljajo imena uslužbencev iz okraja Kranj, prihodnja številka bo objavila imena okrajev Radovljica, Kamnik in Škofja Loka.

Kratice pomenijo: prgm. = pragmatičen, pg. = pogodben, r. = rojen,
usl. = uslužben je od dne.

OKRAJ KRANJ

Občina Kranj:

Engelman Anton, delovodja, r. 1892, prgm. usl. 1921.
Bedenk Vinko, veterinar, r. 1897, pg. usl. 1934.
Ažman Karol, uradnik, r. 1898, prgm. usl. 1923.
Mohor Gabriel, uradnik, r. 1901, prgm. usl. 1930.
Maloorh Franc, ekonom, r. 1874, pg. usl. 1921.
Schilling Jožef, šofer-monter, r. 1900, pg. usl. 1931.
Figar Ivan, vodja policije, r. 1882, pg. usl. 1921.
Kete Matevž, nadstražnik, r. 1884, pg. usl. 1924.
Šuc Ivan, nadstražnik, r. 1890, pg. usl. 1929.
Mihelčič Matevž, stražnik, r. 1905, pg. usl. 1932.
Brezar Alojz, oskrbnik klavnice, r. 1871, pg. usl. 1905.
Krt Jožef, nočni čuvaj, r. 1911, pg. usl. 1935.
Bizjak Viktor, pomožni delovodja, prgm. usl. 1935.
Česenj Stanko, sluga, r. 1897, pg. usl. 1921.
Gorjanc Janez, sluga, r. 1891, pg. usl. 1936.

Občina Tržič:

Japelj Vanko, delovodja, r. 1900, prgm. usl. 1918.
Bedenk Vinko, veterinar, r. 1897, pg. usl. 1934.
Perko Franc, zvaničnik, r. 1906, prgm. usl. 1931.
Zadražnik Vinko, klavn. oskrbnik, r. 1900, pg. usl. 1936.
Kralj Rok, sluga, r. 1886, prgm. usl. 1920.
Primožič Miha, gozdni čuvaj, r. 1884, pg. usl. 1927.
Vuk Gašper, nočni čuvaj, r. 1881, pg. usl. 1934.
Dornik Karol, nočni čuvaj, r. 1899, pg. usl. 1934.
Klemenc Marija, oskrbnica ubožnice, r. 1872, pg. usl. 1920.
Mandelj Anton, cestar, r. 1863, pg. usl. 1928.
Japelj Erna, pisarn. pomočnica, r. 1921, pg. usl. 1937.

Občina Križe:

Strajnar Slavko, delovodja, r. 1903, prgm. usl. 1937.
Marčun Ignac, sluga, r. 1899, pg. usl. 1931.
Močnik Martin, cestar, r. 1877, pg. usl. 1936.

Občina Stražišče:

Inž. Fugina Ivan, delovodja, prgm. usl. 1934.

Občina Senčur:

Zupan Jožef, delovodja, r. 1884, prgm. usl. 1936.

Občina Naklo:

Zupan Franc, delovodja, r. 1899, prgm. usl. 1933.
Brodar Anton, sluga, r. 1877, pg. usl. 1932.

Občina Kovor

Rozman Franc, delovodja, r. 1912, prgm. usl. 1936.
Janc Janez, sluga, r. 1887, pg. usl. 1936.

Občina Golnik:

Studen Andrej, delovodja-pripravnik, r. 1912, prgm. usl. 1937.
Golmajer Jernej, sluga, r. 1913, pg. usl. 1937.

Občina Sv. Katarina:

Pirc Valentin, delovodja-pripravnik, r. 1915, pg. usl. 1937.